

Latweeschu U w i s e s.

Nr. 43. Zettortdeenâ 26tâ Oktober 1839.

Rahdi wahrdi par stahsteem, kas
irr isnemti no pafaules notif-
kumu rulleem.

No manneem mihleem awischu rakstijaju pa-
ligeem gaddahs brihscham ka daschi mannim stah-
stus afsuhta isnemtus no pafaules notikkumu
rulleem. Katrai semmei, jebkurai tautai tahdi
rulli irr, fur tee notikkumi woi ar plasehem,
woi ar ihsecu wahrdeem uswilkti. No wezzahm
tautahm pee Zuhdeem, Keemereem un Gree-
kereem ihpafchi tahdus rullus atrohnam. Schim
brihscham fur proht rakstijt us papihra, fur
driffetaju irr, schee rulli jeb schihs notikkumu
isstahstischanas lohti wairojahs un neween lee-
liffam irr aprakstijts kas katra semme noteek,
bet jebkatram pilfatam, jebkatrai muischai, ka-
tram muischneekam irr sawilktis no winnu teh-
wu tehweem, kas tee bijusch, ka tee dsihwoju-
schi u. t. j. p. Echi sinnafehana, kas mahza kas
par pafauli irr notizzees, zilwekam lohti derriga,
to mahzidama Decwu to Kungu gaischaki at-
sibt un arri pasibt zilweka dabbu; bet retti kah-
da galwina scho gudribu warr galwa fanemt
un retti kahda azz wiffus notikkumus warr pah-
redseht. Geksch Latweeschu wallobas — grahma-
tas kas tahdas sinnas dohd, zil sinnam, tif-
ween diwas, prohti: Etahsti no Kreewu walstis
un no Kursemmes eedsihwotajeem, waldineekeem
un notikkumeem. Kas par zittahm walstim no-
tizzees, tas Latweeschu walloba wehl naw pah-
likts. Gaddahs nu brihscham, ihpafchi no Lat-

weeschu rakstijajeem, ka tee, lassijusch, kas pa
zittahm walstim notizzees, tif jautas mahzibas
un tahdus warrenus wihrus un leelus notikkumus
tais stahstos atraddusch, kahdas masas leeti-
nas isnemm un tahs mannim afsuhta. Stah-
sta: no Plato un Sokrates un Ksantippes un no
Dahmona un Pihriasa u. t. j. p. fur taf schee
wahrdi wisseem Latweescheem gan drihs wehl
fweeschi wahrdi un tee no scheem laudim dsirde-
juschi tohs ne warr nekur sawas dohmas kreetni
nolikt. — Zaur lihdsibu gaischaki zerreju sawas
dohmas islukt. Ja tu nekad ne buhtu redsejis
kweeschu lauku un kweeschu wahrapas, tapatt
arri ne rudsu un meeschu un ausu un grifku un
sirru un lehzu laufus, un tewim kahds liktu
graudinu preekscha no schihs labbibas un tewim
peefaultu katru graudu pee wahrda un pehz
gaddeem tew atkal jautatu, kas un kahds katrs
graudinsch irr, woi to pasibtu un sinnatu is-
schkirt? — Man schkeet tewim fajauktahs un to
ne sinnasi ischkirt. No tad nu ta parahdi-
fehana tewim palihdsejusi? Ja taws ffohlmei-
sters tew buhtu neween to graudinu rahdijis,
bet, ja ne wairak, wiffu wahrapu jeb wiffu stah-
binu ar sakni un stohbri un wahrapu, tad lehtaki
buhtu katru sehflu eesihmejis un tu sinnatu tad
labbi wiffas sehklas ischkirt. — Neds, kas ar
semmes lectahm darbojahs, kas pats irr arris
un ezzejis un sehjis un plahwis un kuhlis, tam
naw waijadsigs wiffu wahrapu likt preekscha, jo
tif drufzin azzis us graudinu usinettis, winsch
sinn jebkatru sehflu ischkirt un panehmis sawa

dauds fajauktas sehklas, no latras pa 10 grau-
dineem winsch noliks ktru graudu ihpafchi un
wafkabs ausas firgeem, lehzas zuhfahm, grif-
kus putneem, kweefchus zilwekeem pa bar-
ribu. Bet dohd nesinnatajam, tabdam kas
fehohs graudus ne warr un ne proht ischkirt,
dauds fajauktus graudus, winsch tahs lehzas
ar grifkeem, un lehzas ar rudseem kohpâ fa-
jauks un maifi zeppis tew no tahs dohs ehst un
tas tew samaitahs eefschas un ne buhs tewim
par labbu. — Zeb kad tew kahds rahditu sirgu
astis un tew stahstisu kahdas leetas no sirgu
astes war istaisiht, bet winsch tew ne teiktu klahf
ka dasch sirgâ sperr ja to ferr ais aistes, un
tu drohschi sirgam eetu klahf to ne sinnadams,
un to nemtu ais astes un winsch tew eespertu
pa sohbeem, tab taf buhtu lohfi klahde par
taweem weffaleem sohbeem! Tam kas sirgus
pasihst, tam warri no sirga runnadams stah-
stihf ko no sirgu astes warr istaisiht, un win-
nam tawi wahrdi buhs par mahzibu un par
labbu, bet reds! ja no astes ween tam stahsti
un winsch ne sinn ka sirgam pakkala irr un pak-
kal kahjas, ka winsch schihs kahjas warr spert
us augfchu un tewim sohbus ischist, tab tahda
mahziba mas ko palihdsehs. Tapatt arri lih-
dsinajahs ja tam stahsti no Ksantippes un Pita-
gorasa un Diomedesa u. t. j. w. Kas ne pasihst
wissus tohs ruktus no ka sawus stahstus effi
isnehmis, winsch tawu wallobu ne saprattis
to tuhda aisnirst un tam ja ne launums, tab
taf nekahds labbums no tam ne atlezz.

W. P.

Skurstenumuischas Waldischana sinnamu
barra.

Muhfu augstigeenijams leelkungs Fürst Liewen,
kurra taisuiba un deewabihjafchana pa wissu Kur-

semni sinnama, gribbedams sawu pawalstneeku lab-
klahschanu us muhschigeem laikeem eegrunteht, irr
mannim pawehlejis, Junis mihleem Latweefcheem
no arraju tautas sinnamu darriht: Kam patihf Skur-
stenu muischas nowaddâ mahjas ar labbeem kweefchu
laukeem, pilnigahm plawahm un gannibahm us
grunti (Erbpacht) nemt, tas tahdas weetas scheit
warr dabbuht. — Schihs weetas paleek teem grunts-
nehmejeem us behrnu behrneem un zilts ziltint, ka-
mehr tee to naudu ilgaddâ malka un to darbu pa-
strahda ko buhs ar muischu nolihkuschu un paleekami
norunnajusch. Kai nekahda fajulschana neds no mu-
schas neds no gruntsnehmeju puffes ne warretu zel-
tees, tab schihs norunnas, prohti: zil nauda buhs
jamaalka, zil puhru weetas buhs jastrahda, zeef
malka buhs meschâ jaiszehrt un jaiswedd muischai
un sewim — tab wiffas schihs norunnas kluhs Zel-
gowâ teefas ruktos eewilktas un apstiprinatas jeb
koroboreeretas. — Us behrnu behrneem schi no-
dohschana un klauscha paliks, ta ka zits lungâ
un muischas walbineeks ne meln ais nagga jums
ne warrehs wairaf uslikt, neds arri tas ko pa-
lihdschâ ja zits lungam wairaf naudas jeb leelafu
klauschu sohlihtu, redsejis ka ta weeta to idness, un ka
jums weizahs dsihwoht. — Urweenu ta weeta pa-
leek pee juhfu zilts. — Woi nu tas ne buhs labbi?
Ko nu strahdasi, fehfi, ezzeji, plausi, ko rakfi, ko
kohpsi un buhwesi wifp paleek tewim, jeb taweem
behrneem? — Ja patâ gribbi sawu gruntsweetu zit-
tam pahrhoht, un muischa ar meeru, tab zittu warri
eenemt, kas tawâs pehdâs paleek, atkal us behrnu
behrneem tahs mahjas sewim kohpdams. — Ja tu
buhtu pahrskattijees un wairaf usnehmees neds spehji
malkahf un atklausiht, un ja tawâs labbums, ko
effi mahjâs eeneffis zaur tam aiseetu wehja, tab arri
wehl leela nelaima ne buhs, jo gaddisees teescham
deesgan, kas gribbedamj labbpraht tawâs pehdâs

eenahkt, tew tawu labbumu atdohs, warr buht wehl wairak atdohs.

Us scho gruntsbuhfchanu salko Pruhfchu, Spranzoschu, Calenderu un Wahzu semmes arraji, us scho buhfchanu salkohs arr Ekurfenu muifchas nowads, ja gruntsnehmi sinnahs ka swabbadneckeem peenahfahs dshwoht! Skaidrakas sinnahs warr dabuht pee muifchas walbineeka

Ehr. Herrmann.

Teesas fluddinafchanas.

Wiffi tee, kam kahdas taifnas parradu praffifchanas buhtu pee ta lihdfschinniga fainneeka Rektu Kahrle Rubben, kas nespchzibas deht sawas mahjas atdewis un pahr kurra mantu leelu parradu labbad konfurse nospreesta, tohp usazinati, wifswelak lihdf 12tu Dezember 1839 pee Wirkusmuifchas (Heiden) pagasta teefas peeteiktees, jo wehlak neweenu wairu ne klaufigs.

Wirkusmuifschâ, 30tâ September 1839. I

Frih Leinaht, pagasta wezzakais.

(Nr 84.) C. Diebridhsohn, pagasta teefas ffrihweris.

No Uppeß- un Willeßmuifchas pagasta teefas tohp fluddinahts, ka tas Uppeßmuifchas dahrsneeks, Fanne Jahnis Wischmann jaw senn isbehdfis un zitur bes passes usturrahs. Talabb teel wiffas teefas mihligi usazinatahs winnu fanemt, un pehz likkumeem par behgli atfubht. Uppeß- un Willeßmuifchas pagasta teefa, 7tâ Dktober 1839. I

††† Mahrtin Heil, pagasta wezzakais.

(Nr. 1032.) H. U. Zinnius, pagasta teefas ffrihweris.

Tas pee dsintsmuifchas Labbragges pee muifchas laudim peerafkhts Karl Pawel Schulz, kas pehru gaddâ appalfsch Leelas-Esereß Pampelê dshwojis, bet no turrenes aieghjis un kurra taggabejs mahjoklis naw sinnahs, tohp zaur scho, talabb ka tas bes passes usturrahs un ka winsch pee tahs

fchi gabba rekrufchu bohfschanas pirmâ schfirrâ celiktâ, usazinahts, lihdf 1mu Nowember f. g. pee Dewikles Labbragges pagasta teefas peeteiktees, ar to pamahzifchanu, ja kas to peeminnetu Karl Schulz peeturretu un tam mahjas weetu dohtu, tad tam wiffas atbildeschanas, kas no tam zeltohs, buhs janesfs. Pewikkes-Labragges pagasta teefa, 14tâ Dktober 1839. I

††† Ahle Mattihs Preeban, peefchdetais.

(Nr. 78.) E. J. Menzendorff, pagasta teefas ffrihw.

* * *

No Rundales pagasta teefas tohp sinnamu darrihts, ka 3schâ Nowember f. g. tahs eekihletas mantas ta Peter Wessmann un Johann Wassilewski uhtrupê pahrdohs; talabb teel wiffi tee, kam patiktu fo pirkft, usazinati, peeminnetâ deenâ preeksch pufdeenas Leel-Rundales muifschâ atnahkt. Rundales pagasta teefa, 20tâ Dktober 1839. 2

(X. S.) ††† Spigge Peter, pagasta wezzakais.

(Nr. 132.) Heydtmann, pagasta teefas ffrihweris.

* * *

No Ostbach-Freiberges pagasta teefas tohp wiffi tee, kam kahdas taifnas parradu praffifchanas buhtu pee ta lihdfschinniga Freiberges fainneeka Tohja Andrei Urrai, kas parradu un nespchzibas labbad no mahjahm islikts un pahr kurra mantu konfurse spreesta, usazinati, 6 neddelu starpâ no appalfschrafftistahs deenas pee saudeschanas sawas teefas schein peeteiktees. Ostbach-Freiberges pagasta teefa, 26tâ September 1839. 2

Fute Teefneek, pagasta wezzakais.

(Nr. 49.) H. Plettichun, pagasta teefas ffrihweris.

* * *

No Rundales pagasta teefas tohp sinnamu darrihts, ka 25tâ un 26tâ Dktober f. g. tahs eekihletas mantas, no teem Rundales fainneekeem Jahn Gohwe no Skahmannu, Zehlab Walbart no Suschu, Krisch Ramusch no Skahmannu, ta kalpa Rein Knops

no Stuhrenu, Jahn Essers no Stuplu, Jurre Ras-
mann no Spriggu mahjam un ta Lintes frohdsi-
neeka Aufs Saulgohs uhtrupè tiks pahrdohda; ta-
labb teek wiissi tee, kam patiftu fo pirkt, usai-
zinati, peeminnetâ beenâ preeksch pufedeenas, Mas-
s-falles muischâ atnahkt. Rundales pagasta teesa, tai
4tâ Oktober 1839.

(L. S.) ††† Spigge Peter, pagasta wezzakais.
(Nr. III.) G. Heydtmann, pagasta teesas ffrihweris.

Tas pee Krohna Behrsmuischas peeberrigs puifis
Mattihš Jndrik Walnaufis, furra mahjas-weeta
scheitan naw sinnama, tohp zaur scho usai-
zinatš, 3schâ November 1839 no rihta agri schihs
pagasta teesas uammâ pee rekruſchu lohſeſchanaš
atnahkt.

Krohna Behrsmuischas pagasta teesa, 14tâ Oktober
1839.

(L. S.) J. Gauratneck, peesehdetais.
(Nr 687.) H. Müller, pagasta teesas ffrihw. paligs.

Zitta fluddinaſchana.

Tai 10tâ Oktober s. g., pehz pufedeenas pulkſten
4, paſudde ne tablu no Gailumuischas un Rudſu-
krohga, labdas werſes no Gezawas, pakfite baltâ
audeklâ ectihda. Tai pakfite bija: jauni ſmalke melni
ſwahreki un tabdi paſchi wezzaki, tumſchi-
pellaki ſwahreki, wiſſezaur ar bruhnu kalliko ohdereti. Wee-
nu ſwahreku labbatâ bija trihs gramatas preeksch
Stendera mamſelehm un preeksch prahweſta kunga
Lundberg. Kaš scho pakfite atrohd, teek luhgtš, to
prett peenahlamu pateizibaš-naudu nodohd mahzi-
tâjam Rûhu kungam Gezawâ jeb Steffenhagen kun-
gam Jelgawâ.

Naudas, labbibas un prezzu tirgus us plazzi. Rihgâ tanni 16tâ Oktober 1839.

	Sudraba			Sudraba	
	Rb.	Rv.		Rb.	Rv.
3 rubli 50 kap. papihru naudas gelbeja	1	—	1 pohds kannepu tappe makſahts ar	—	90
5 — papihru naudas	1	42	1 — linnu labbakas ſurtes	—	2 —
1 jauns dahlderis	1	32	1 — — ſliktakas ſurtes	—	1 80
1 puhrs rudſu tappe makſahts ar	1	35	1 — tabaka	—	— 65
1 — kweeſchu	2	50	1 — bselſes	—	— 75
1 — meeſchu	1	5	1 — ſweeſta	2	50
1 — meeſchu = putrainu	1	50	1 muzza ſilku, preeſchu muzza	—	9 —
1 — auſu	—	70	1 — — wiſkſchnu muzza	—	9 25
1 — kweeſchu = miltu	3	50	1 — ſarkanas ſahls	7	—
1 — bihdeletu rudſu = miltu	1	80	1 — rupjas leddainas ſahls	6	—
1 — rupju rudſu = miltu	1	40	1 — rupjas baltas ſahls	4	75
1 — ſirnu	1	50	1 — ſmalkas ſahls	4	40
1 — linnu = ſehklas	3	50	50 graschi irr warra jeb papihres rublis un		
1 — kannepu = ſehklas	1	50	warra nauda ſtahw ar papihres naudu weenâ		
1 — kimmenu	5	—	makſâ.		

B r i h w b r i e f e h t.

No juhrmallas gubernementu augstas waldischanas pufes: Waldischanas-rahts N. Weitler.